

PROSLAVA 75 GODINA KLUBA

Subota. 26.11.2022. godine

Dobrota, Sv. Matija

POZDRAVNA RIJEČ

Za nas u Lahoru jedrenje nikad nije bilo samo sport, kao što ni Dobrota nije samo mjesto. Za nas i za mnoge naše koji više nisu tu, kao i za one koji će tek doći, jedrenje jeste i biće način života, jedno od njegovih najljepših i najvedrijih lica, slano i šibano vjetrom, mokro i nasmijano. Dar koji dajemo sebi i dijelimo sa drugima kao vještinu, kao znanje, kao tradiciju koja je oblikovala i uzdigla ovaj kraj, koja je iznjedrila i održala Lahor u dugoj jednoj burdižadi od 75 godina. Malo orca, malo pođa, kako koji vjetar udari, ali lagani Lahor tuče, evo već tri kvarta vijeka.

Pomorsko brodarsko društvo *Lahor* Kotor osnovala je njegova opština 1947. godine, samo dvije godine nakon okončanja IISR, Boško i Slobo još nisu imali ni godinu dana. Naše prve prostorije su bile u vili *Dalmacija* na početku Dobrote, a škver je bio na ušću male Škurde gdje je danas otvoreni bazen i gradsko kupalište. Prvi predsjednik kluba bio je kapetan Anton Radimiri – Tonko, a jedna od prve dvije jedrilice bila je pasara sa bokaportom i bermudskim jedrom koja se zvala "Lahor", pa iako je danas odavno fondo, njezino ime još trese dakronskim jedrima optimista što plove istim kanalom. U klubu su tada postojale dvije sekcije – brodomodelarska i jedriličarska, jer u ono vrijeme nije bilo malih jedrilica poput nekadašnjih "Kadeta" ili danas "Optimista", nego su svoja prva znanja o jedrenju – poznavanje elemenata broda i jedrilja, osnove hidrodinamike broda i aerodinamike jedara – budući jedriličari sticali na modelima.

Početakom '50 godina nabavljena je prva L-5, čuveni "Pirat", a za njom i olimpijska "jola". Sportsko jedrenje uzima veliki zalet, organizuju se južno-jadranske, jadranske, pa i trans-jadranske regate koje je u svakom pogledu zdušno pomagala Jugoslovenska ratna mornarica. Bolnu sijenu na ovaj zamah bacila je smrt našeg člana, učenika završnog razreda nautike Milana Tujkovića koji je nestao u olujnoj noći na Jadranskoj regati 1950. godine. I ovom ga se prilikom sjećamo. Pedeset i pet godina nakon ove nesreće, klub ustanovljava regatu njemu u spomen, koja je ove godine jedrena 18. put. Zbog izgradnje otvorenog bazena i gradskog kupališta sredinom '50 se prvi put selimo i dolazimo na Sveti Matija, u prilično oronulu i neuslovnu zgradu bivšeg samostana, poznatiju pod imenom Stefina kuća, a škver se premješta na Veliko mulo Sv. Matije. Klub dobija i prvu Stelu, a uskoro i Veliko mulo postaje preusko, pa se selimo na Malu Pontu koja će biti kultno mjesto za generacije dobrotskih jedriličara sve do zemljostresa 1979.

Ono što je napravilo revoluciju u crnogorskom sportskom jedrenju bilo je uvođenje nove klase "Cadet" – malene jedrilice sa bermuda jedriljem i špinakerom, koja je, zahvaljući velikim naporima tadašnjeg sekretara kluba Eugena – Đenka Miloševića, svoju promociju doživjela na regati u Baošiću 1961. godine, kada je sa oduševljenjem prihvaćena. Od Saveza smo dobili tri takve jedrilice, a prva posada kotorskog "Cadeta" bila je tandem Božidar – Boško Petričević i Slobodan Počanić – Počo. Imali su petnaestak godina i već su bili doživotni zaljubljenici u more i jedrenje i klub u kome su i danas.

'70 godine su godine uvođenja novih klasa jedrilica, ali i memorijalnih regata od kojih neke traju i danas, poput prvog klupskog memorijala kap. Marka i kap. Joza Ivanovića koji će narednog ljeta proslaviti punih pola vijeka. Klasa Optimist uvedena je 1973. godine, a promjene koje su se tih godina događale u svjetskom olimpijskom jedrenju postavile su nove izazove pred naš klub. Pojavljuju se klase "470" i "Laser", kao i pripremna klasa "420". To je nova generacija jedrilica koje se prave isključivo od stakloplastike, jabolji od duraluminijuma, a jedra od dakrona. Drvo, vodootporni šper i inlet idu u istoriju. Klub zapravo nema dovoljno sredstava da prati ovu transformaciju i, sem u klasi „Optimist”, stagnira. Jedan će neverin avgusta 1977. na regati u Baošićima potopiti većinu Lahorove drvene flote, da bi katastrofalni zemljotres 1979 dovršio ostatak i teško oštetio zgradu-magacin na Sv. Matiji. Klub se silom prilika ponovo seli, ovaj put na Kalčevića mulo – Zukinu pontu, gdje kao kancelariju i spremište koristi jednu turističku auto-prikolicu. Ovo je i najteža godina za klub od njegovog osnivanja. Sve drvene jedrilice su potopljene ili rashodovane, a u klubu su ostala samo tri „Optimista” i tri jedrilice klase „420”.

1980 godine izabrana je nova Uprava i te godine flota je ojačana sa tri regatne jedrilice klase „Optimist”. 1981. godine, spretnošću i izuzetnim angažovanjem tadašnje Uprave, te dobroj volji tadašnje „Bokeljske banke” i pomoći brodarske kompanije „Dabinović”, a po osnovu štete od zemljotresa klub u Španiji nabavlja cijelu flotu sportskih i olimpijskih jedrilica klase „470”, „420” i „Laser”, ukupno deset veoma vrijednih jedrilica, pa time počinje nova era u istoriji kluba – razvoj i njegovanje olimpijskog jedrenja. 1984. godine u uvedena je nova klasa „Evropa” i klub odmah nabavlja četiri jedrilice te klase, a naredne tri godine naš član Petar – Perica Pavićević prvak je republike u ovoj klasi. Krajem 1989. godine naša nomadska priča smiruje se na sadašnjoj lokaciji kluba – atomskom skloništu pored stare Stefine kuće, koncem Hladnog rata namjenski građenom za smještaj klubova na vodi. Te smo godine prvi put dobili Novembarsku nagradu grada Kotora.

'90 su startale dobro, a 1990. godine klub je bio u zenitu svoje moći i u kadrovskom i u tehničko-prostornom pogledu. Uoči rata na prostoru bivše Jugoslavije brojao je preko stotinu članova. U teškim godinama rata u okruženju, u mučnim godinama međunarodnih sankcija i opšteg ekonomskog i socijalnog propadanja, ovakav ljudski i tehnički potencijal nije bilo moguće održati, niti je bilo moguće obnavljati i održavati flotu koja dotrajava i propada, a članstvo se

osipa. Slično ili gore stanje vlada u svim klubovima u Crnoj Gori. JSCG u takvoj situaciji donosi tešku, ali jedino racionalnu odluku i redukuje broj klasa na: „Optimist”, „Laser” i klasu „Krstaša”. Početkom 2000 situacija se, srećom, popravlja.

2002. godine organizovan je prvi Fašinada kup – atraktivna međunarodna regata za krstaše koja svake godine okupi veliki broj gostiju, a 2005 pokrenute su i regata Bokeških mornara i Spinel kup, koje se i dalje jedre. Te iste 2005. drugi put dobijamo Novembarsku nagradu grada.

Od obilježavanja 70. godišnjice kluba zauvijek su nas napustili jedan od najdugotrajnijih članova kluba, kapetan sportske jedrilice, dugogodišnji član uprave, jedriličarski sudija i sponzor kluba Miroslav-Miro Franović. Tragično je stradao i stari kormilar sportske jedrilice Stela, Petričević dr Branko-Banjo, a napustio nas je i najstariji aktivni kormilar Sreten-Sreto Franović, kao i jedan od prvih sekretara kluba u više mandata, otac i majka većine naših jedriličara, čovjek bez koga bi i naši redovi bili značajno siromašniji Jovan Subotić – Jovo.

DODJELA ZAHVALNICA

Tokom poslednjih 5 godina Lahor su podržavali tradicionalni prijatelji i sponzori kluba ali i neki novi koji su, svako prema svojim mogućnostima pomogli da klub bude uspješniji i uveća broj članova. U godini jubileja klub je realizovao niz važnih investicija uz nesebičnu pomoć naših prijatelja i sponzora:

- **SPONZORSTVO KOJE NAM JE OMOGUĆILO DA NAPRAVIMO OZBILJAN PLAN RADA** (Staša Stašić)
- **UNAPREĐENJE TRENAŽNOG PROCESA KROZ STABILNIJE FINANSIRANJE KLUBA** (Staša Stašić)
- **IZRADA KLUPSKOG VEB SAJTA**
- **NABAVKA GUMENJAKA** (Lokalna zajednica, TO Kotor, NVU Karampana)
- **ODLAZAK NA SVJETSKO PRVENSTVO U KLASI OPTIMIST** (Staša Stašić)
- **2 NOVA ILCA 4 BRODA** (Kompanija Dabinović)
- **UREĐENJE KLUPSKIH PROSTORIJA** (Staša Stašić)

Zato pozivam predsjednika kluba Filipa Petričevića da se obarti i uruči zahvalnice podržavaocima kluba.

- STAŠA STAŠIĆ
- D.O.O. SPINEL
- D.O.O. TUJKO
- KOTORSKA SUVENIRNICA
- AGENCIJA MIRO & SONS
- D.O.O. ERLIND
- ROTARY KLUB KOTOR
- GOLDEN GROUP
- RADIO KOTOR
- STUDIO FLEKA
- RIBARNICA PERPER
- NVU KARAMPANA
- TO KOTOR
- INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA
- MARIJA FRANOVIĆ
- ŽELJKO SAMARDŽIĆ
- VUK LONČAREVIĆ
- TRIPO MOŠKOV
- JANKO RADOVIĆ
- MIRZA KRČIĆ
- DANIEL WALDEG

POČASNI ČLANOVI

Povodom ovog jubileja odlučili smo da ljudima koji su svojim višegodišnjim radom i angažovanjem ostavili u njemu neizbrisiv trag uručimo počasne članske karte.

- STEVO DABINOVIĆ
- SREĆKO VUKMIROVIĆ
- BRANISLAV STJEPČEVIĆ
- RAJKO KRIVOKAPIĆ
- SLOBODAN POČANIĆ
- MIRKO FRANOVIĆ
- NENO FRANOVIĆ
- ĐORĐE RADONJIĆ
- DUŠAN ĐUČIĆ
- BOŽIDAR PETRIČEVIĆ

ODJAVNA RIJEČ

Dovoljno star da pamti i od zaborava čuva mnoge svoje članove koji danas jedre nekim drugim, nepamiranim morima, a opet dovoljno mlad da se raduje svakom novom jedriličaru i jedriličarki, kojih je sve više i koje su sve bolje, stari bunacijer Lahor junački i mladalački gazi osmu deceniju. Hvala vam svima što mu u tome pomažete, što ga činite onim što je danas i hrabrite da sutra bude još bolji.

JEDNOM LAHOR, UVIJEK LAHOR.

